

Ministerstvo vnútra SR
Sprostredkovateľský orgán pre OP Ľudské zdroje

Zápisnica

zo 16. rokovania Komisie pri Monitorovacom výbore pre OP ĽZ pre prioritné osi 5 a 6

konaného 28. novembra 2022

Programové obdobie 2014 – 2020

16. prezenčné rokovanie Komisie pri Monitorovacom výbore pre OP ĽZ pre prioritné osi 5 a 6

Dátum konania: 28.11.2022

Čas konania: 9:30 - 14:30

Miesto konania: Budova MV SR, 2. poschodie - tlačová miestnosť, Pribinova 2, Bratislava

Počet členov s platným hlasovacím právom v zmysle štatútu Komisie pri Monitorovacom výbore pre OP ĽZ pre prioritné osi 5 a 6 (ďalej len „Komisia“): **17**

Prítomní 12 členovia s hlasovacím právom, ďalej pozorovatelia bez hlasovacieho práva, zástupcovia Európskej komisie a ostatní prizvaní hostia **v zmysle prezenčnej listiny (print screen), ktorá je prílohou č. 2 zápisnice.**

Program rokovania

- Úvodné príhovory zástupcu SO a EK, schválenie programu a overovateľa zápisnice (9:30 – 10:00)**
 - príhovory GR SEP MV SR a zástupcov Európskej komisie
 - schválenie programu 16. rokovania Komisie
 - schválenie overovateľa zápisnice
- Zhodnotenie aktuálneho stavu implementácie PO 5, 6 a 8 (10:00 – 11:30)**
- Informácia k stavu administratívnych kapacít aktuálneho SO MV SR a príprave administratívnych kapacít pre nové programové obdobie 2021-2027 (11:30 – 12:30)**

Prestávka (12:30 – 12:45)
- Zhodnotenie aktuálneho stavu implementácie NP TSP II., NP KS II., NP PRIM II., NP Pozemky, NP MaH, NP ZK II., NP Korona te merel, NP COVID MRK, NP ĽUDIA a HRADY (12:45 – 14:15)**
- Rôzne a záver (14:15 – 14:30)**

Priebeh rokovania a prijaté závery

Bod 1: Otvorenie, úvodné príhovory, schválenie programu a overovateľa zápisnice

Predseda júca p. Danišková, generálna riaditeľka sekcie európskych programov, privítala všetkých členov, pozorovateľov a hostí na 16. rokovaní Komisie a vyjadrila potešenie, že sa po dlhšej prestávke opäť uskutočňuje prezenčnou formou. Osobitne privítala zástupcov Európskej komisie, Václava Štěrbu z DG EMPL a Andreja Mikyšku z DG REGIO. Na začiatok informovala, že z dôvodu zachytenia všetkých podstatných informácií sa z rokovania vyhotovuje audio záznam.

Následne odovzdala slovo zástupcom Európskej komisie.

Andrej Mikyška pripomenul aktuálne schválenie Programu Slovensko (ďalej len „P SK“), pričom zdôraznil, že téma inklúzie marginalizovaných rómskych komunít (ďalej len „MRK“) bola v rámci negocií jednou z hlavných priorít. Snahou bolo nastaviť implementáciu čo najjednoduchšie, a to aj na základe poučení z chýb z aktuálneho PO ako aj príkladov dobrej praxe, napr. inšpiráciou z Iniciatívy dobiehajúcich regiónov - Catching up Regions (ďalej len „CuRI“). Na základe uvedenej iniciatívy Svetovej banky a Európskej komisie (ďalej len „EK“) boli identifikované niektoré problémy, ktoré boli zohľadnené pri koncipovaní P SK v oblasti sociálnej inklúzie. Jedným z najväčších problémov sa javí nedostatok administratívnych kapacít (ďalej len „AK“) na lokálnej, regionálnej aj národnej úrovni. Snahou EK bolo urobiť opatrenia na zabezpečenie dostatočných

kapacít na MV SR potrebných na ukončenie súčasného programového obdobia (ďalej len „PO“) 2014-2020, pričom stále prebiehajú diskusie so zabezpečením zdrojov z MF SR. Zároveň bolo potrebné zabezpečiť aby finančný balík bol posilnený aj pre nový sprostredkovateľský orgán (ďalej len „SO“) na Úrad vlády SR (ďalej len „ÚV“). Tiež sa EK snažila vyriešiť problém v rámci Európskeho fondu regionálneho rozvoja (ďalej len „ERDF“), kedy bol fond implementovaný pod rôznymi SO a bolo problematické vytvoriť integrované výzvy. Podarilo sa to, že približne 230 mil. € z ERDF a 170 mil. € z Európskeho sociálneho fondu plus (ďalej len „ESF+“) bude pod jedným SO a to Úradom splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity (ďalej len „ÚSVRK“). Ďalších 500 mil. € bude, ako neskôr spomenul p. Štěrba, implementovaných z ESF+ pod Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR (ďalej len „MŠVVŠ“) a Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny SR (ďalej len „MPSVR“), kde bude ešte približne 20 mil. € z ERDF určených na sociálne bývanie. Taktiež bol identifikovaný nezáujem starostov obcí o projekty pre MRK. Na základe uvedeného sa vyrokovalo 0% kofinancovanie pre tieto projekty a možnosť aby projekty mohli byť implementované nie len pre rómsku komunitu, ale aj pre nerómsku časť obcí.

Václav Štěrba krátko doplnil kolegu a spomenul konkrétne návštevu obce Varhaňovce eurokomisármi, obce ktorá patrí k tomu najlepšiemu čo sa dá vidieť z hľadiska úspechu implementácie projektov. Návšteva poukázala na niekoľko vecí. Napr. výsledky v oblasti zamestnanosti nie sú výsledkom aktivít úradu práce, ale maximálnej angažovanosti p. starostky. Uvedené sa riešilo na zasadnutí Monitorovacieho výboru pre OPLZ, kde zástupcovia Združenia miest a obcí Slovenska (ďalej len „ZMOS“) hovorili, že starostovia vedia, že konkrétny zamestnávateľ má voľné miesta a potrebuje ľudí, ktorí to vedia robiť, ale systém to nevie spojiť. Ďalej uviedol, že je viditeľné, že systém povinného predprimárneho vzdelávania priniesol veľký benefit. Videli projekty svojpomocnej výstavby pod kuratelou neziskovej organizácie ETP. Ťažké bolo eurokomisárom vysvetliť, že p. starostka v obci s 80% obyvateľmi z MRK, ktorá vybavila prácu pre polovicu obce, nezíska vo voľbách potrebnú podporu. Naznačuje to dynamiku na lokálnej úrovni. Dôležité je nenechať starostov v tom samých, s tým, že vyhlásime výzvu a čakáme či sa obec prihlási alebo nie. V tejto pomoci vidíme príspevok iniciatívy CuRI. Čo sa vo všeobecnosti týka, aktivity ESF+, ktoré sa realizovali v súčasnom PO, sú všetky veľmi prospešné. V rámci ich pokračovania sa napr. v rámci miestnych občianskych poriadkových služieb (ďalej len „MOPS“) uvažuje o rozšírení aktivít, ktoré budú môcť byť v obci vykonávané. Tiež pri Zdravých regiónoch sa debatuje o rozšírení aktivít. Atlas rómskych komunít (ďalej len „ARK“) je dôležitý nástroj na monitorovanie pomoci. Tiež projekt pozemkových úprav, i keď ide zatiaľ iba o kvapku v mori. Zhrnul, že sme na dobrej ceste, ale zároveň je vo všetkých týchto oblastiach priestor na viac a EK verí, že či už v tomto alebo v inom zoskupení, bude kľúčový názor zástupcov z regiónov pri formovaní aktivít pre budúce PO. Na záver uviedol, že EK pre nové PO vníma potrebu čo najjednoduchšej implementácie.

Predsedajúca poďakovala zástupcom EK za ich príhovory. Konštatovala, že prioritná os č. 5 (ďalej len „PO 5“) je aktuálne vo veľmi dobrej kondícii a ukazuje sa, že implementácia národných projektov (ďalej len „NP“) je jednoduchšia a efektívnejšia ako DOP. V rámci prioritnej osi č. 6 (ďalej len „PO 6“) sme sa posunuli vpred, ale čelíme náročným výzvam v rámci aktuálnej energetickej krízy a ostatných aktuálnych globálnych problémov.

Zároveň informovala prítomných, že rokovania sa zúčastňuje podľa prezenčnej listiny v tejto chvíli 11 zo 17 členov s hlasovacím právom, čo znamená, že Komisia je uznášaniaschopná a na prijatie uznesenia je potrebná nadpolovičná väčšina 6 prítomných členov Komisie s hlasovacím právom.

Za overovateľku zápisnice bola navrhnutá a členmi Komisie počtom hlasov **10 za** (1 sa zdržala) schválená p. Milková z Úradu splnomocnenca vlády pre rozvoj občianskej spoločnosti“ (ďalej len „ÚSV pre ROS“).

Počtom **11** hlasov bol zároveň schválený program rokovania Komisie.

V priebehu ďalšieho bodu programu sa k rokovaniu pripojila ďalšia členka Komisie p. Kosová a počet prítomných členov s hlasovacím právom stúpol na **konečných 12 členov** z možných 17.

Bod 2: Zhodnotenie aktuálneho stavu implementácie PO 5, 6 a 8

Predsedajúca vyzvala J. Gmiterka, riaditeľa Odboru pre inklúziu MRK k prezentácii aktuálneho stavu implementácie prioritných osí 5 a 6 OP LZ. Prezentácia bola vopred zaslaná prítomným účastníkom rokovania.

J. Gmiterko podrobne prezentoval informácie ku kontrahovaniu a čerpaniu prioritných osí č. 5, 6 a 8. Na úvod na margo slov zástupcov EK uviedol, že v rámci záujmu resp. nezáujmu obcí máme skúsenosti napr. v rámci iniciatívy CuRI s obcami, ktoré sa aktivizovali, majú viac projektov a funguje to dobre. Tu sa však pre CuRI vyberali obce, ktoré mali o projekty záujem, vrátane obecných zastupiteľstiev, ktoré boli nápomocné. Je naďalej potrebné pracovať so starostami, i keď máme starostov, ktorí odmietajú ísť do projektov z dôvodu, že im neprinášajú politický profit. A tiež máme obce, napr. Trebišov, ktorý sme zahrnuli

do oprávnených žiadateľov výzvy CuRI, ale napriek tomu sa do nej nezapojil. Preto sa musíme zamyslieť čo s takýmito obcami, kde sú potreby MRK, ale samospráva nemá záujem.

M. Mikuška zhrnul v závere prezentácie výsledky dosiahnuté v jednotlivých podporovaných oblastiach PO 5 a PO 6, ktoré ilustroval na niektorých úspešných projektoch.

Diskusia:

Z. Nebusová, starostka zo Spišských Tomášoviec pochválila prezentované projekty a uviedla, že aktuálne po 8. krát zložila sľub starostky, pričom prežila už 7 vlád. Poďakovala za každý projekt, ktorý sa môže v obciach robiť. Z jej už 33 ročných skúseností (od 1990 do 1994 zástupkyňa starostu) je rada, že má v obci takých Rómov ako má. V obci majú peknú rómsku osadu a všetko robia s Rómami, aktuálne materskú školu. Tiež vyzdvihla obecný sociálny podnik, kde je z 21 zamestnancov 18 Rómov. Tiež má zamestnanú omamu. Odporúča aby ministerstvá podporovali zriadenie sociálnych podnikov v každej obci. Tým, že si jej obec buduje stavby vlastnými kapacitami, neprerobil sa nich ani jeden cent a hodnoty ostávajú v obci. Spomenula, že v poslednom volebnom období mala proti sebe 6 poslancov a napr. poslanci nesúhlasili s projektom výstavby komunitného centra. Veľa krát je to sila ObZ, ktorá umožní realizáciu projektov. K pozemkom uviedla, že nevie či je správne riešiť pozemky tak ako sa nastavili vo výzve, do ktorej sa aj jej obec zapojila. Kým prišli do obce prví geodeti, sama vysporiadala ¼ rómskej osady. Preto je dôležité počúvať skúsenosti starostov, keďže prax často ukáže čo je lepšie, že sa nedá všetko urobiť podľa nastavených metodík. Veľa starostov by preto aj chcelo, ale sa to vždy nedá. Pre ilustráciu v obci Spišské Tomášovce sa podarilo vysporiadať 2614 podielov pozemkov a do obce sa prisťahovalo 1100 nových obyvateľov, postavilo sa 220 nových domov, z toho cca 40 rómskych. Majú dobré vzťahy medzi minoritou a majoritou. Dôležité je nájsť viac pracovných príležitostí pre MRK a zabezpečiť aby sa na všetkom čo sa pre nich buduje spolupodieľali.

Predseda júca vyjadrila potešenie, že je p. starostka novou členkou Komisie.

L. Šimko sa vyjadril k iniciatíve CuRI a uviedol, že pri koncipovaní rómskeho komponentu sa v roku 2019 rozhodlo, že sa pôjde do obcí, ktoré majú záujem. K náročnej problematike pozemkov uviedol prirovnanie, že bývalý režim dokázal za 40 rokov znárodníť pozemky, ale doteraz sa za 33 rokov nedokázali spôsobiť nespravodlivosti napraviť. Preto je dôležité vo všeobecnosti vzhľadom na množstvo problémov reagovať na regionálne potreby a koncentrovať a efektívne využiť obmedzené zdroje EŠIF a realizovať kompletné riešenia vo vybraných obciach a nejst do klasických dopytovo-orientovaných výziev. Aktuálnou úlohou ÚSVRK je po komunálnych voľbách ísť s podporou do obcí, kde bude aj na základe limitovaných zdrojov šanca na úspech. Spomenul neúspešnú implementáciu lokálnych stratégií komplexného prístupu. Uviedol, že podľa neho je v rámci Akčných plánov Stratégie pre inklúziu a participáciu Rómov do roku 2030 žiaľ najsľabšie vypracovaný AP pre Zamestnanosť, pričom zamestnanosť je kľúčová a bez jej zabezpečenia budú ostatné opatrenia pre MRK neúspešné (bývanie, vzdelávanie).

I. Pipíšková opäť pripomenula, že bez zástupcu Slovenského pozemkového fondu sa nebudeme v oblasti pozemkov vedieť pohnúť vpred. Otvorene pomenovala, že v obciach, kde starostovia robili projekty pre MRK a neuspeli po posledných komunálnych voľbách bola výmena starostov pri cca 20 %. Uviedla, že je potrebné zhodnotiť prečo sa nepokračuje v projektoch. Upozornila na ObZ. Je potrebné si nájsť čas, nájsť tímy a ísť a pracovať s nimi. Starostovia venujú veľa energie nie len vnútornému manažmentu, napr. ako zvládať VO, ale aj komunikácii s ObZ.

J. Gmíterko reagoval, že by bolo vhodné pri schvaľovaní projektových zámerov na ObZ zo strany iného subjektu ako je iba starosta vysvetľovať riziká a výhody projektov.

I. Holečko na margo participácie poznamenal, že spolupráca je základ a často chýba, nie len na úrovni štátnej a verejnej správy, ale aj s mimovládnyimi neziskovými organizáciami (ďalej len „MVO“). Uviedol projekt realizovaný na Spiši pod vedením ETP, ktorý sa venoval naštartovaniu spolupráce zapojených subjektov s tým, že sa komunikáciou vyprofilujú problémy, ktoré sa spolu budú riešiť. Samospráva iba participovala, nemusela sa obávať výsledkov vo voľbách, keďže nositeľom projektu bola silná organizácia neziskového sektora. K sociálnym projektom sa spýtal, koľko v rámci verejných obstarávaní (ďalej len „VO“) je priamych zadaní. Spýtal sa tiež, či výstavba materskej školy (ďalej len „MŠ“) v obci Richnava je realizovaná cez PO 6 OP ĽZ.

J. Gmíterko reagoval, že sociálne podniky nie sú tak jednoduchá vec. Niekedy si sociálny podnik zoberie viac zákaziek ako má kapacity realizovať. Bolo by vhodné urobiť dohodu viacerých obcí a vytvoriť spoločný sociálny podnik a mať v ňom zamestnaného človeka, ktorý bude po obchodnej stránke sledovať kde aká iná obec sa zapojí a v tejto súvislosti komunikovať so starostami. Zároveň uviedol, že v Richnave sa nebuduje MŠ cez PO 6.

L. Šimko doplnil, že MŠ so ZŠ ide cez Plán obnovy a odolnosti (ďalej len „POaO“).

I. Pipíšková doplnila, že v obciach nie sú kapacity na VO. Bolo by prospešné pre obce sa spájať do nejakého zoskupenia. Obce nevedia nie len riešiť dlhodobosť procesov VO, ale nemajú garantované výšky energií, stále stúpajú ceny.

J. Gmiterko poznamenal, že sa nachádzame v poslednom roku implementácie, tzn., že musia teraz ísť projekty hladko, pretože ak nie, bude projekt označený za nefunkčný a to čo nestihne obec prefinancovať, bude musieť riešiť z vlastných zdrojov. Riešením by bolo tzv. fázovanie projektov, ale naše projekty nie sú nad 1 milión, preto ho nevieme použiť. Obce môžu ísť do rizika, že nestihnú projekt, ale dostávajú celú obec do rizika nútej správy. Preto SO aktuálne upozorňuje obce, že projekty so začínajúcimi VO sú považované za rizikové. Ak teraz „vybuchne“ niektorý z projektov, už s alokáciou v nich viazanou nemám SO veľmi čo urobiť.

Predseda doplnila, že zásobníky projektov sú síce plné, ale už aj pri výstavbe ciest krátky čas na ich realizáciu. Pri mechanizme SUR+ (umožnenie navýšenia cien v zmluvách) SO rozhodlo ísť do projektov MŠ s tým, že sa tu videla najväčšia príležitosť vzhľadom na to, že ide o najstaršie projekty. Ale sa ukázalo, že odhady SO neboli presné. Obce boli individuálne oslovované a upozorňované na riziká a bola im navrhnutá možnosť zísť „z kratšej cesty“, keďže SO nechce v žiadnom prípade dostať obce do nútej správy.

I. Pipíšková doplnila, že mnohé obce si neuvedomili aké procesy ich čakajú a plánovali si v rámci harmonogramov iba „hmotu“. Spomenula napr. nahlásenie MŠ do siete škôl do 15.9. kalendárneho roka. Sústredili sa na stavbu, ale nie na procesy spojené so spustením objektov do prevádzky. Ide pritom o nemalé peniaze, ktoré následne musia obce financovať z vlastných zdrojov.

J. Gmiterko upozornil, že starostovia pred voľbami z princípu nemajú záujem odstupovať. Obce budú v poslednom roku implementácie pod tlakom dodávateľov financovať nárasty cien, ak budú chcieť projekty dokončiť.

L. Šimko konštatoval, že situácia je náročná, keď RO musí tlačiť na realizáciu projektov v implementácii, zrealizovať projekty tak, aby mu neostalo virtuálne veľa nakontrahovaných projektov, aby neprišiel ku koncu roka 2023 k tomu, že má na programe dekomitment. Cieľom je realizovať projekty v prospech MRK, ale ak majú tieto „buchnúť“, je potrebné nájsť tie, ktoré sú zrealizovateľné a ostatné zrušiť, aby obce neprišli do nútej správy. Možnosť fázovania v PO 6 je malá, lebo väčšina projektov je pod 1 milión, a to zároveň platí len pre tie projekty, ktoré boli zazmluvnené do 30.6.2022.

K. Orgovánová uviedla, že je ťažko povedať kto je úspešný a kto neúspešný starosta. Nie sú na to jednoznačné kritériá. Spomenula, že je niekedy výhodnejšie budovať infraštruktúru v osade, aby sa približovala štruktúre ostatnej obce a raz sa môžeme dostať k momentu inklúzie oboch častí obce. V súvislosti s plánom ÚSVRK komunikovať s obcami cez plánované intervenčné krízové tímy sa spýtala, či by bolo aktuálne možné obciam takto pomôcť už teraz prostredníctvom „záchranných prác“.

Predseda uviedla, že cez technickú pomoc (ďalej len „TP“) je veľa investícií v novom PO adresovaných do regiónov. EK to zdôrazňovala a SO samo si túto potrebu uvedomuje.

Z. Nebusová sa spýtala na preplatenie MŠ v obci Spišské Tomášovce.

Predseda reagovala, že informáciu preveríme, ale situácia na SO je vážna, keďže na hlavu má projektový manažér (ďalej len „PM“) cca 40 investičných projektov.

V. Štěrba poznamenal k PO 5 k dobehu aktivít NP, že ak dobre pochopil aktivity sa ukončia do 06/2023. Ocenil dôležitú diskusiu a dúfa, že sa dokážeme poučiť zo skúseností. Pre nové PO máme 0% kofinancovanie obcí, snažili sme sa preformulovať prísny prístup k 3D. Spýtal zástupkyne ZMOS k novej distribúcii informácií, školení cez ZMOS aj aktivity pre ObZ, možnosť budovanie partnerstiev, zdieľania skúseností, s čím sa počíta v aktivitách ESF+. Nadniesol otázku, či by nepomohlo starostom mať na úrade extra človeka na riešenie kapacít na riešenie jednoduchých pozemkových úprav (ďalej len „JPÚ“), čo by sa možno dalo financovať cez aktivitu budovania kapacít. K p. Holečkovi poznamenal, že jeho návrh zapojiť MVO do riešenia zamestnanosti vníma pozitívne, pričom konštatoval, že je dobré keď úrady práce majú v neziskovom sektore konkurenta v oblasti aktivít zamestnanosti. Bolo by to konkurenčné a prospešné aj pre obce, keby mali aj v iných investičných aktivitách konkurentov v neziskovom sektore. Vidí v novom PO priestor pre budovanie kapacít v rámci ESF+, pre samostatnú výzvu pre neziskovky, cirkev, charitu.

I. Pipíšková doplnila, že ZMOS sprostredkováva do regiónov informácie, ale problém je aj, že obce nebudú mať za chvíľu obecné pozemky. Bude preto asi potrebné uvažovať ako zapojiť do implementácie iné subjekty okrem obcí a tak využiť pozemky vo vlastníctve napr. neziskových a súkromných organizácií.

Z. Nebusová nadviazala, že aj z pozície podpredsedníčky združenia Spiša sa chce spýtať, či by regionálne združenia obcí v rámci ZMOS mohli byť zapojené do projektov a robiť školenia napr. pre poslancov.

M. Milková zareagovala na p. Štěrba v mene MVO a informovala, že vníma neochotu zapájať sa kvôli administratívnej náročnosti a uvádzajú, že Nórske fondy sú jednoduchšie, nemajú dostatočné administratívne kapacity. Druhý problém je inštitucionálna podpora s tým, že zo zdrojov EŠIF sú platené projektové aktivity a ostatné poplatky majú problém financovať. Požiadavkou MVO je aj to, aby boli finančné aktivity zamerané na výsledok, zistenie toho ako pomohli aktivity danej komunite.

M. Mikuška doplnil, že pri výzvach pre MŠ a KC a bývanie bolo umožnené sa zapojiť aj neziskovým a cirkevným organizáciám. Máme 6 subjektov, ktoré to využili (1 pri MŠ a 5 pri KC). Bariéra je hlavne pri spolufinancovaní.

V. Michalovič zareagoval na diskusiu k sociálnym partnerom. Pri príprave P SK sme sa bavili o nastavení aktivít a zatiaľ sa nenašla zhoda s kompromisným návrhom na podpore aktivít sociálneho dialógu. Poprosil ZMOS a vyzval k participatívnej tvorbe výzvy, ktorá je v pláne začiatkom roka 2023. Začala sa komunikácia so SV pre ROS ako podporiť neziskový sektor, nie na individuálnej činnosti organizácií, ale na úrovni platforiem, ktoré spoločne riešia otázky napr. v oblasti politiky zamestnanosti, bývania alebo sociálneho začlenenia.

Bod 3: Informácia k stavu administratívnych kapacít aktuálneho SO MV SR a príprave administratívnych kapacít pre nové programové obdobie 2021-2027

Predsedačka vyzvala J. Gmiterka, riaditeľa OIMRK k prezentácii informácie o stave administratívnych kapacít aktuálneho SO MV SR a príprave administratívnych kapacít pre nové programové obdobie 2021-2027. Informácia bola súčasťou prezentácie SO, ktorá bola vopred zaslaná prítomným účastníkom rokovania.

J. Gmiterko vysvetlil, že situácia ako sa nastavila štruktúra SO pre MRK v starom a novom období výnimočná. Vysvetlil situáciu v administratívnych kapacitách v rámci PO 5 a 6, pričom podčiarkol náročnosť procesov najmä v rámci investičných projektov (kontrola VO, stavebné práce, časté zmenové konania, kontroly na mieste. V roku 2021 keď skončila technická asistencia sa SO MV SR dostalo do situácie, keď sa nedarilo nahrádzať prirodzená fluktuácia a viac ľudí začalo odchádzať. Po každom odídenom manažérovi sa projekty rozdeľovali medzi ostatných zostávajúcich manažérov. Tým, že aktuálne nie je stále doriešená budúcnosť SO, zamestnanci hľadajú istoty v orgánoch, ktoré pokračujú v implementácii. Najväčšie problémy sú pri už spomenutej PO 6, kde v jednom čase chýbalo 56% projektových manažérov. Ak sa niekoho podarí zamestnať, ide mnohokrát o neskúsené osoby v implementácii EŠIF, ktoré musíme do všetkého zaškoliť. Mali sme situáciu, keď sa nám na výberové konanie neprihlásil žiadny uchádzač. Ďalším faktorom je, že niektorí naši bývalí zamestnanci sa dostali na iných orgánoch do riadiacich pozícií a ťahajú k sebe ďalších kolegov. Dôsledkom toho je, že sa predlžujú procesy kontrol VO, projekty začínajú neskôr a dostávajú sa do rizikovej situácie, obce aj dodávatelia sú nervózne. Dá sa povedať, že napriek tomu, že to aktuálne ako tak funguje, môže sa stať, že po odchode ďalších 2-3 zamestnancov, sa môže spustiť lavínová reakcia odchodu ďalších. Stále komunikujeme s ÚSVRK, s MIRRI o riešení, ktoré však nie sú finálne. Musíme urobiť 3 kľúčové veci. Po prvé musíme stabilizovať AK, nájsť finančné prostriedky, aby sme mohli naberať nových zamestnancom a zároveň byť konkurencieschopný voči iným orgánom. MF SR sme už po niekoľko krát požiadali o rozpočtové opatrenie, aby sme mohli aktuálne AK financovať. Minulý týždeň mali byť 2 stretnutia, ktoré však boli žiaľ preložené. Po druhé je potrebné prijať do konca roka 2022 uznesenie vlády SR k termínu delimitácie, aby zamestnanci vedeli kedy sa SO MV SR presunie na ÚV SR, čo je úloha uvedená aj v P SK. Tretí kľúčový moment je podpísanie Memoranda o spolupráci medzi MV SR, ÚV SR, MIRRI a MF SR, kde sa nastaví mechanizmus ako budú kapacity MV SR so svojimi skúsenosťami zapojené do práce na novom PO. Je totiž veľmi smutné, keď strácať veľmi skúseného človeka, ktorý po 6 rokoch práce na SO, nie je spokojný a napriek sľúbenému zvýšeniu mzdy, nakoniec odíde a s ním kus know-how, ktoré je ťažké následne doplniť. Riziká sú pomenované a dúfame, že do konca roka sa tieto 3 úlohy vyriešia a budú mať naši zamestnanci akú takú istotu, že sú veci dohodnuté a nemusia sa rozhlíadať po inej práci.

Diskusia:

Z. Nebusová sa spýtal, či takejto situácii ohľadom AK čelia aj ostatné ministerstvá.

Predsedačka spolu s **J. Gmiterkom** vysvetlili kontext, pričom zdôraznili, že ide o precedenčnú situáciu, keď SO pre 2014-20 končí na MV SR a nový SO bude na ÚV SR pod ÚSVRK z dôvodu prechodu kompetencií vo vzťahu k MRK, keďže ÚSVRK prešiel z MV SR na ÚV SR v roku 2021. Ľudia na SO MV SR sa opodstatnene obávajú či bude pre nich miesto na novom SO. Je však pravdou, že na novom SO je vytvorených 120 miest AK a nové SO potrebuje čo najskôr začať s vyhlasovaním výziev, k čomu by bolo vhodné mať už skúsené kapacity z MV SR presunuté na ÚV. Situácia sa určite vyrieši, ale pre obe SO by bolo vhodné aby presun nastal čo najskôr. Pričom aktuálne máme ako SO MV SR zmluvu s riadiacim orgánom MPSVR SR, čiže nesieme zodpovednosť za PO 2014-20, ale zároveň akceptujeme zriadenie nového SO na ÚV SR

Nebusová sa vyjadrila, že situácia je nezávideniahodná a z pohľadu prijímateľov vidí, že často kritika smerom k PM na SO je neoprávnená.

J. Minarovičová ako bývalá zamestnankyňa MV SR uviedla, že vidí a ocenila pokrok v implementácii od času, keď osobne vykonávala monitorovanie PO 5 a 6 OP ĽZ. Aktuálne pracuje na SO MK SR, ktoré tiež končí a má obrovské problémy so stabilizáciou AK, keďže zamestnanci si prioritne hľadajú stabilitu na 6-7 rokov. Situáciu podľa jej slov stabilizovala tým, že

postupne oslovuje pokračujúce RO/SO, s informáciou, že na SO MK SR sú skúsení zamestnanci, ktorých bude SO MK SR potrebovať do cca polovice roka 2024 a následne je možné týchto zamestnancov zamestnať a využiť ich skúsenosti a odbornú prax. V rámci organizačnej zmeny od 01.08.2022 bola všetkým zamestnancom daná možnosť pokračovať na SO MK SR do ukončenia existencie SO MK SR. Kto nemal o uvedené záujem, mal možnosť to riešiť výpovednou lehotou.

Predseda júca doplnila, že problém je v zmenšujúcom sa balíku z technickej pomoci každým novým PO, pričom na začiatku PO 14-20 sa vedelo, že prostriedky nebudú stačiť a prísľub predchádzajúcej vlády o dofinancovaní z prostriedkov štátneho rozpočtu sa zmenil.

L. Sabolčák uviedol, že na MŠVVŠ riešili posilnenie AK cez dohodárov.

L. Šimko zareagoval, že celá aktuálna situácia má zložitý vývoj. Nastavenie implementačných orgánov a presun SO MV SR na ÚV SR bolo schválené v novembri 2021. Európska komisia pri vyjednávaniach k partnerskej dohode pritvrdila a z „light“ témy sa po návšteve eurokomisárov v osadách stala kľúčová téma pri vyjednávaní, konkrétne výškou finančnej alokácie, výškou AK. Keďže sa ÚSVRK presúval v júni 2021 na ÚV SR, riešilo aby sa aj SO MV SR ako implementačná jednotka analogicky presunulo na ÚV. 2 orgány ústrednej štátnej správy boli proti. Aby sme materiál presadili na vláde, akceptovali sme pripomienku a presun vypustili. Stav je taký, že musíme budovať nové SO a zároveň zachovať funkčnosť starého SO na úkor štátneho rozpočtu, čo nie je len problém MV SR. My sme sa v schválenom P SK zaviazali k dvom veciam. Že prijímame finálne rozhodnutie k delimitácii. Vznikla pracovná skupina k nastaveniu a harmonogramu procesov delimitácie. Máme na stole návrh Memoranda, ktoré sme si s EK prešli, kde sa zaväzujeme k tomu, že vytvoríme podmienky k stabilizácii starého SO a nájdeme finančné prostriedky, ktoré by aj po presune ostali pridelené starým AK a zároveň vytvoríme podmienky pre vytvorenie nových AK v počte 120. Iné SO vyčítajú, že ide o prehnaný počet AK na pridelenú alokáciu zdrojov. Uznávame túto skutočnosť, ale aj na základe toho čo tu odznelo je vidieť, že implementácia tejto témy je náročná a vyžaduje si väčšiu administratívnu záťaž ako je pri iných mainstreamových oblastiach. Zdrojov je menej. Musíme všetci komunikovať a uvedomiť si, že toto nie je len o zabezpečení AK zo zdrojov EK, ale štát sa musí spolupodieľať na financovaní na základe pravidla „adicionality“. Na záver uviedol, že minulý týždeň sa uskutočnilo veľmi konštruktívne rokovanie s ÚV, kde sa dohodlo, že sa čím skôr musí pripraviť rozhodnutie, aby sa mohla čo najskôr rozbehnúť implementácia nového obdobia. Súčasná situácia je unikátna v tom, že na iných SO sa AK paralelne využívajú na dokončenie starého a rozbeh nového PO. EK nám 23.11. slávnostne schválila P SK a mi sme sa zaviazali k týmto dvom úlohám, schváliť uznesenie vlády k termínu delimitácie a schváliť Memorandum, do ktorého by sme mali zahrnúť aj MF SR.

Predseda júca sa spýtala kto pripraví uznesenie na vládu k delimitácii.

L. Šimko reagoval, že je najprv potrebné sa dohodnúť na termíne delimitácie. MIRRI poslalo listy na ministrov vnútra, práce a vedúceho ÚV, kde sme dali presnú dikciu toho čo je v P SK a čo máme splniť vrátane Memoranda a minulý týždeň išiel list aj na predsedu vlády, aby nad týmto prebral záštitu vlády.

S. Mihalovič reagoval, že termín delimitácie je politické rozhodnutie. Bez ohľadu na termín delimitácie, novozriadené SO na ÚV potrebuje ľudí z MV SR a pri plánovaní štruktúry nového SO počíta s týmito kapacitami a bolo by nepochopiteľné, keby ich nechcelo. Preto zopakoval, že pri výberových konaniach, ktoré bude realizovať nebude priamo komunikovať s ľuďmi na SO MV SR, keďže vie v akej je situácii a je potrebné aby boli riadne ukončené národné projekty ÚSVR. Poďakoval sa SO MV SR za aktuálne poskytovanú pomoc pri príprave nových výziev vzhľadom na ambiciózne ciele v roku 2023. V 2. kvartáli potrebujeme mať vyhlásených 7 výziev. Čakáme na Memorandum, aby sme mohli ihneď meniť štruktúru a ísť do výberových konaní. Pani Turčanová ho ubezpečila, že nemusí čakať na uznesenie vlády, ale stačí podpis Memoranda, aby sa začal nábor nových AK.

L. Šimko sa spýtal GR SEP ÚV, či potrebuje k výberu AK mať podpísané Memorandum, pretože v cestovnej mape sú AK explicitne popísané, je to zaväzujúci dokument kde sú počty AK a môže sa podľa nich konať a naberať nové AK.

S. Mihalovič doplnil, že z Memoranda potrebuje vidieť aktuálnu alokáciu na technickú pomoc.

J. Gmíterko ukončil diskusiu s tým, že o uvedenom probléme sú všetci informovaní, mali sme dlhé rokovania k Memorandu. Chceme mať v Memorande formulácie zabezpečujúce väčšiu istotu pre našich zamestnancov, že sa presunú. Ideálne 15.1.2023 by sme mali informovať túto Komisiu, ako sme tieto veci vyriešili.

J. Minarovičová upozornila na potrebu plynulosti delimitácie, keďže je potrebné AK presúvať plynulo. Niektoré AK by sa dali presunúť už teraz, iné nie.

L. Šimko reagoval, že aby sa téma plynulého prechodu AK neotvárala, keďže to bol dôvod prečo 13.6.202 v Košiciach za účasti EK trval na tom, aby sa neohrozila implementácia a preto sa dohodlo, že presun nebude koncom roka 2022.

I. Pipíšková navrhla naformulovať podporné Uznesenie Komisie, keďže je úlohou je aby bola implementácia ukončená riadne.

L. Šimko ešte doplnil, že EP aj EK vystríhali a varovali, že ak sa nevyrieši implementácia, čakajú nás ťažké časy. Preto vyzýva k zodpovednému riešeniu tejto situácie.

V. Štěrba uzavrel túto diskusiu s informáciou, že toto bola za celú dobu negociácií najväčšia frustrácia, a to nie len z dôvodu, že by na rómskej agende záležalo EK viac ako na ostatných, ale preto, že tu sa veci vymykajú logike. Na jednej strane p. vicepremiérka Remišová hovorí o zjednodušovaní (jeden program, jedna príručka a pod.), ale vo vnútri celého programu je to komplikovanejšie ako kedykoľvek predtým a v oblasti kde je implementácia najzložitejšia zo všetkých si necháme dve paralelné konkurujúce SO, čo je úplne nepochopiteľné. Z EK vyšiel jasný signál, že kým sa otázka paralelných SO nevyrieši, nebude P SK schválený. P SK sa nakoniec schválil, ale s očakávaním, že otázka dvoch paralelných SO sa vyjasní najneskôr do konca roka. Myslí si, že by nezaškodilo prijatie Uznesenie tejto Komisie, že uvedené berieme na vedomie a vyzývame vládu SR, aby splnila tieto záväzky v prospech implementácie tejto témy v budúcom PO.

Očakáva, že najneskôr v 1. Q 2023 bude pre nové PO existovať harmonogram výziev z ESF+ a ERDF prediskutovaný na príslušnom MV a najneskôr do 2Q/23 budú spustené ESF+ výzvy a vo 4. kvartáli ERDF výzvy, hlavne v oblastiach kde dobiehajú staré projekty. To sú očakávania, o ktoré sa na najbližšom rokovaní bude EK zaujímať.

A. Mikyška za DG REGIO tiež potvrdil, že termíny, ku ktorým sa vláda zaviazala sú uvedené v P SK a bude ich EK striktné monitorovať.

Text UZNESENIA:

„Komisia pre PO 5 a 6 berie na vedomie informácie k existujúcim administratívnym kapacitám a príprave nových AK pre nové PO a ukladá povinnosť SO informovať členov Komisie o výsledkoch procesov riešenia uznesenia vlády k termínu delimitácie SO MV SR na Úrad vlády SR a podpisu Memoranda o spolupráci zainteresovanými subjektami v termíne do 31. januára 2023.“

Hlasovanie 12 z 12

Bod 4: Zhodnotenie aktuálneho stavu implementácie NP (TSP II., NP KS II., NP PRIM II., NP Pozemky, NP MaH, NP ZK II., NP Korona te merel, NP COVID MRK, NP ĽUDIA a HRADY)

Predseda júca vyzvala prijímateľov NP implementovaných v rámci PO 5 OP ĽZ o prezentáciu aktuálneho stavu ich realizácie.

Za ÚSVRK prezentoval NP TSP II., NP KS II., NP PRIM II., NP Pozemky, NP MaH a NP COVID MRK T. Škrabský.

Diskusia k NP ÚSVRK:

I. Holečko sa pýtal na zmluvy s obcami v rámci zamestnanosti NP TSP a KC do 06/2023, aby nevznikol dojem, že aktivity budú trvať do 08/2023, čo potvrdil p. Škrabský s tým, že 2 mesiace sú na ukončovanie a zadministrovanie NP.

K. Orgovánová si chcela upresniť, či v rámci NP Pozemky prezentované číslo 287 sa týka počtu osôb alebo obydľí, na čo reagoval p. Škrabský, že ide o počet obydľí.

T. Škrabský informoval zároveň na základe informácie p. Orgovánovej o časovo náročných procesoch vysporiadania pozemkov, že v novom NP Pozemky je snaha posilniť personálne kapacity extra človekom na okresnom úrade, ktorý by mohol byť refundovaný z NP a tým sa OÚ nebudú môcť vyhovárať, že nemajú kapacity na riešenie jednoduchých pozemkových úprav.

I. Kosová sa spýtala na základe prísľubu z poslednej Komisie, že ÚSVRK predloží novelu zákona k pozemkom, v akom je to stave a zároveň pre nový SO navrhla vytvoriť nový legislatívny návrh ako merať dáta MRK s odkazom na MŠVVŠ, kde vyhadávajú opatrenia kvôli neexistencii termínu MRK.

M. Mikuška reagoval, že na základe poslaneckého návrhu p. Fecka bola schválená v septembri tohto roka novela zákona, ktorá by mala umožniť rýchlejšie riešenie problematiky JPÚ.

T. Škrabský doplnil informáciu, že okresné úrady nemajú aktuálne kapacitu ani prioritu riešiť JPÚ.

M. Mikuška doplnil, že už nie je čas na záchranu existujúcich projektov JPÚ vzhľadom na dĺžku procesov a preto je potrebné sa zamerať na nastavenie procesov pre nové PO.

T. Hrustič sa spýtala, aký je plán s ľuďmi z NP TSP/KC.

T. Škrabský odpovedal, že NP pre TSP bude pokračovať cez MPSVR a bude záležať na tom ako rýchlo tam bude vyhlásená výzva a reálne ľudia nabehnú cez nové NP. My na ÚSVRK budeme testovať tzv. rozvojové tímy cez NP, zameraný na pomoc vybraným obciam.

V. Michalovič doplnil, že MPSVR chce pokračovať s podporou všetkých obcí v rámci TSP aj KC, ktoré išli doteraz cez PO 4 a 5, pričom je snaha o kontinuálne pokračovanie, preto je snaha o zjednotenie ukončovania súčasných NP do 06/2023, aby mohli byť nové zmluvy od júla 2023.

Z. Nebusová sa spýtala na ukončenie aktivít TSP, keďže podpisovala zmluvu so zamestnankyňou obce do 03/2023.

J. Gmiterko odpovedal, že sa už komunikuje o možnosti predĺženia aktivít NP TSP do 06/2023 v prípade, že sa nájdu nadočerpané zdroje z existujúcich NP a odstupujúcich projektov JPÚ.

V. Poklembová sa spýtala, či od 07/2023 bude pokračovanie aktivít nových zamestnancov.

V. Michalovič odpovedal, že je plán mať od 07/2023 oprávnenosť mzdových výdavkov TSP v rámci nových NP, pričom je optimálny scenár mať vyhlásenú výzvu v 1. kvartáli 2023. TSP pôjde cez NP, pri KC sa ešte o forme rozhoduje.

Za Zdravé regióny prezentovala stav NP Zdravé komunity 2B a NP Korona te merel pani T. Hrustič.

Diskusia k NP:

M. Mikuška sa zaujímal, či je situácia tam kde pôsobíte iná.

T. Hrustič každá lokalita je iná, je to o vzťahoch, bariérach, štrukturálnych obmedzeniach vedúcich niekedy až k rasizmu.

K. Orgovánová uviedla v tejto súvislosti konkrétny zážitok o diskriminácii rómskeho pacienta v ordinácii.

Za MK SR prezentovala NP Ľudia a hrady K. Orgovánová.

Diskusia k NP:

I. Pipíšková sa pýtala, či by sa nedal porovnať NP Ľudia a Hrady a predchádzajúci z ktorého sa vychádzalo.

J. Minarovičová vysvetlila, že aktuálny NP je financovaný z inej prioritnej osi OP ĽZ a teda má iné zameranie a cieľ a to podporiť hlavne MRK, cez financovanie iba mzdových výdavkov zamestnancov hradárov, existenciu paušálu na financovanie stavebných výdavkov, čo nemal predchádzajúci NP. Stavebné výdavky/materiál bol v predchádzajúcom NP financovaný z dotačnej schémy MK SR. Oba projekty preto nie je možné porovnávať.

K. Orgovánová doplnila, že na základe špecifickej práce umeleckých majstrov je snaha vytvoriť učebný odbor na SŠ.

J. Minarovičová doplnila informáciu, že zachytila informáciu o zániku špeciálnej školy pre umelecké remeslá, ktorá by mohla práve produkovať absolventov pre remeslá potrebné na rekonštrukciu hradov. Spolupráca so školákmi by bola potrebná.

I. Holečko sa zaujímal aká je fluktuácia zamestnancov.

V. Štěrba sa spýtal ako sa v NP sleduje príslušnosť MRK.

K. Orgovánová odpovedala, že zapojení zamestnanci podpisujú vyhlásenie „Cítim sa byť príslušníkom aj MRK.“ Zároveň sa spýtala k ďalšiemu harmonogramu NP resp. možnosti predĺženia aktivít NP.

J. Gmiterko odpovedal, že po revízii výdavkov v aktuálnych NP a podpísaní dodatkov SO bude informovať MK SR.

Bod 5: Rôzne a záver

Predseda júca na záver poďakovala za plodnú diskusiu, aktívnu účasť aj s kritickými poznámkami. Popriala prítomných úspešný zvyšok kalendárneho roka, pokojné sviatky a avizovala, že sekretariát Komisie bude včas informovať o ďalšom rokovaní Komisie.

Príloha zápisnice:

1. Uznesenie č. 23
2. Prezenčná listina

V Bratislave, dňa 28.11.2022

Vypracoval: Róbert Korec, tajomník Komisie v. r.

Overil: Mária Milková, overovateľka zápisnice v. r.

Schválil: Adela Danišková, predsedkyňa Komisie v. r.